

แบบสรุปการจัดการความรู้

1. การจัดการความรู้ของหน่วยงาน ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มศว

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง “การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอนมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของภาควิชากายวิภาคศาสตร์”

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้: วันที่ 28 ธันวาคม 2560

2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. รศ.ดร. วิสุทธิ์	ประดิษฐ์อาชีพ	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. ผศ.นพ. เฉง	นิลบุหงา	คุณอำนวย (Facilitator)
3. อ.ดร. สมใจ	อภิเสวตกานต์	คุณลิขิต (Note Taker)
4. รศ.ดร. วิภาวี	อนุพันธ์พิศิษฐ์	คุณกิจ
5. ผศ. หทัยา	เพชรพิบูลย์ไทย	คุณกิจ
6. รศ.ดร. บุชบา	ปันยารชุน	คุณกิจ
7. รศ.ดร.สพ.ญ. วนิดา	ไตรพานิชย์กุล	คุณกิจ
8. รศ.ดร. อุดมศรี	โซว์พิทพรชัย	คุณกิจ
9. ผศ.ดร.สพ.ญ. อรพิน	เกิดประเสริฐ	คุณกิจ
10. ผศ.ดร.น.สพ. พูลพล	ผดุงชัยโชติ	คุณกิจ
11. รศ.ดร. รักชวรรณ	พูนคำ	คุณกิจ
12. ผศ.ดร. สิรินันท์	พงษ์เมธีกุล	คุณกิจ
13. อ. ดร. พงษ์ศักดิ์	ชั้น์เพ็ชร	คุณกิจ
14. อ.ดร. จิตราภรณ์	ควรประดิษฐ์	คุณกิจ
15. อ.ดร. อรรถบุญญ์	วัฒน์ธรรมาวุธ	คุณกิจ
16. อ.ดร. รัชฎาภรณ์	ประมงค์	คุณกิจ
17. อ.ดร.น.สพ. รัฐจักร	รังสิวิวัฒน์	คุณกิจ
18. ดร. สุมล	จิ่งอุดมเจริญ	คุณกิจ
19. นายนพดล	อินทรทัต	คุณกิจ
20. นายจิตชนม์	ผลประยูร	คุณกิจ
21. นางกรรวิ	สะเดา	คุณกิจ
22. นายศรัณย์พงศ์	กิ่งรุ่งเพชร	คุณกิจ
23. นายวันชัย	ฟักแพง	คุณกิจ
24. นายสมชัย	โชติกวิบูลย์	คุณกิจ

3. หลักการและเหตุผล

คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มศว ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) เรื่อง “การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอนมุ่งสู่ความสำเร็จของภาควิชากายวิภาคศาสตร์” เพื่อค้นหาจุดแข็ง (strength) จุดด้อย (weakness) โอกาส (opportunity) และอุปสรรค (threat) ที่เกิดขึ้นกับทั้งภายในและภายนอกของภาควิชา และนำไปหาวิธีพัฒนาหรือแก้ไขกับปัญหาที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน ในด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหลักของภาควิชา โดยการรวบรวมวิธีปฏิบัติงานที่ผ่านมาจากภาควิชา ซึ่งให้บริการแก่นิสิตคณะแพทยศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ มาจำแนกเป็นการจัดการเรียนรู้ของภาควิชา เพื่อให้ภาควิชา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยผลที่ได้รับคือ ได้ร่วมกันทบทวนการปฏิบัติงานที่ผ่านมา และสร้างเป็นความรู้ใหม่ (KM) ของภาควิชา เพื่อให้บุคลากรทุกระดับของภาควิชา มีการปฏิบัติงานที่เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนกระตุ้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนิสิตแพทย์ และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิตที่ภาควิชาฯ คุณแลร์บผิตชอบในการสอน นอกจากนี้ในการจัดการความรู้ (KM) ของภาควิชาฯ ครั้งนี้ ยังทำให้เกิดศรัทธาในการทำงานร่วมกันของบุคลากรในภาควิชาฯ ถือเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เปิดเวทีให้เพื่อนร่วมงานมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ วิธีคิด และวิธีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เป็นการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของคณะแพทยศาสตร์ มศว ต่อไป

4. วัตถุประสงค์

เพื่อให้คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ได้ร่วมกันค้นหาจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง โอกาส และภาวะคุกคาม ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหลักของภาควิชาฯ และร่วมกันกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบริการด้านการจัดสอบแก่นิสิตแพทย์

5. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

- มีคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์เข้าร่วมไม่ต่ำกว่า 80%
- มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบริการด้านการเรียนการสอนแก่นิสิตแพทย์ (การจัดสอบ)

6. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรุณาระบุ) ***

- Dialog
- Success Story Telling (SST)
- The World Cafe
- อื่นๆ กรุณาระบุ.....

7. กระบวนการจัดการความรู้

กระบวนการ	รายละเอียด	สรุป/วิเคราะห์/ประเมินผล
กำหนดหัวข้อ - “การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมและ	☒ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล SWOT analysis ของ ภาควิชาฯ โดยใช้การสนทนารูปแบบ The World Café และเน้นให้คณาจารย์และ	- มีการพูดคุย แลกเปลี่ยน สรุป และรวบรวมผลการประเมิน การปฏิบัติงานที่ผ่านมาจาก

<p>ศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอนมุ่งสู่ความสำเร็จของภาควิชากายวิภาคศาสตร์”</p>	<p>เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>☒ นำผลการประเมินจากนิสิตแพทย์ชั้นปี 2 และปี 3 ในด้านการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ภาควิชาฯ รับผิดชอบ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมกันสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติงาน</p>	<p>ภาควิชาฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง โอกาส และภาวะคุกคาม ในการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาฯ
<p><u>ค้นหาสาเหตุ</u></p>	<p>☒ ค้นหาจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุง โอกาส และภาวะคุกคาม ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหลักของภาควิชาฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของภาควิชาฯ - มีการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เป็นอยู่ ในการบริการด้านการจัดสอบแก่นิสิตแพทย์ - สร้างเป็นความรู้ใหม่ (KM)
<p><u>วิธีการแก้ไข</u></p>	<p>☒ <u>ด้านการเรียนการสอน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดทำคู่มือที่มีการรวบรวม check lists ของทุกปฏิบัติการในแต่ละรายวิชาที่ภาควิชาฯ รับผิดชอบ ได้แก่ PR 225, PR 226, PR 324 และแจกในช่วงเปิดของแต่ละ block - ควรจัดให้มีการทดสอบย่อยแบบ formative test ทั้งในการเรียนทฤษฎีและภาคปฏิบัติการ ซึ่งอาจใช้สำหรับการเช็คชื่อการเข้าชั้นเรียนของนิสิต เช็คความเข้าใจหลังเรียนจบแล้ว โดยมีการกำหนดระยะเวลาให้นิสิตเข้าทำ ด้วยสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น Google form, Moodle, A-Tutor เป็นต้น <p>☒ <u>ด้านบุคลากร-อาจารย์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ในการคุมสอนปฏิบัติการ อาจารย์แต่ละคนมีประสบการณ์การสอน ความถนัดแตกต่างกัน ทำให้นิสิตเกิดความรู้สึกว่าได้ความรู้ไม่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะปฏิบัติการ gross anatomy และ neuroanatomy จึงควรมีการช่วยเตรียมอาจารย์ในปฏิบัติการที่ยาก หรือต้องการประสบการณ์มากๆ ในการสอนนิสิตสำหรับอาจารย์ก่อนสอนจริง - การจัดอาจารย์คุมสอนปฏิบัติการ ควรให้อาจารย์สอนปฏิบัติการเดิมไปก่อน อย่างน้อย 3-5 ปี เพื่อพัฒนาให้เกิดความชำนาญ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดทำขั้นตอนและกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงาน - มีการมอบหมายงาน และมีเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพงาน - มีการสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์และเจ้าหน้าที่ - มีการกำหนดและจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบริการด้านการจัดสอบแก่นิสิตแพทย์

	<p>☒ ด้านบุคลากร-เจ้าหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ช่วยเตรียม lab gross สำหรับการเรียนปฏิบัติการยังมีไม่เพียงพอ และยังมีสิ่งที่ต้องพัฒนาปรับปรุงในการทำงาน ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่รับทราบ และติดตามผลการปฏิบัติงานด้วย - ควรให้มีการทำบัญชีเบิก ยืม คืน เครื่องมือประจำโต๊ะกลุ่ม lab gross เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสูญหายของอุปกรณ์ <p>☒ ด้านนิสิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรกระตุ้นและพัฒนาทักษะในการปฏิบัติการให้กับนิสิต เนื่องจากนิสิตขาดทักษะ และไม่กระตือรือร้นในการพยายามติดตามบทเรียนหรือปฏิบัติการ - ควรมีการกระตุ้นให้นิสิตอ่านและใช้คู่มือปฏิบัติการในทุกรายวิชา เป็นการส่งเสริมให้นิสิตลงมือทำปฏิบัติการด้วยตนเองมากขึ้น เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต - ให้คะแนนการทำปฏิบัติการ โดยการดูจากความสะอาดใน PR 225 และ PR 226 เพื่อพัฒนานิสิตด้านวินัยและความรับผิดชอบ <p>☒ ด้านโสต ทัศนอุปกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติการ histology ที่ห้องปฏิบัติการ MDL มีจำนวน computer ไม่เพียงพอ นิสิตต้องมุงดู lab สถานที่คับแคบ การแบ่งกลุ่มนิสิตขึ้นอยู่กับจำนวนอาจารย์ที่มีจำกัด กล้องจุลทรรศน์ต่อออก TV ไม่ชัด ต้องใช้ powerpoint ช่วย talk lab จึงอาจต้องใช้ห้อง lecture ช่วยในการดู lab ผ่าน computer ได้อีก 1 กลุ่ม <p>☒ ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรปรับผัง zoning ในห้องปฏิบัติการ MDL สำหรับเรียนปฏิบัติการ histology ใหม่ให้มีความชัดเจนขึ้น โดยการจัดวางเครื่อง computer ให้ตรงกับผังที่วางไว้ เพื่อให้นิสิตเข้ากลุ่มของตนเอง และอาจารย์สามารถดูแลรับผิดชอบนิสิตได้อย่างทั่วถึง 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องเรียนปฏิบัติการ MDL ยังไม่เหมาะสมกับการเรียนปฏิบัติการ histology ควรย้ายมาเรียนที่อาคารกายวิภาคศาสตร์ ชั้น 3 เนื่องจากรูปแบบของห้องเรียนมีลักษณะเป็นโต๊ะที่สามารถวางเครื่อง computer ได้ และมองเห็นนิสิตได้ทั่วถึงกว่าห้องปฏิบัติการ MDL โดยเฉพาะนิสิตแพทย์ชั้นปี 2 เนื่องจากการเรียนการสอนอยู่ที่อาคารกายวิภาคศาสตร์เกือบทั้งหมด ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาในการเปลี่ยนห้องเรียน - ปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ให้นิสิตสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้สะดวกขึ้น เช่น มีที่นั่ง มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น - มีการเชื่อมของอาคารเรียน คือ ลิฟต์จำนวน 2 ตัว ที่นิสิตจำเป็นต้องใช้เพื่อขึ้นห้องเรียนบรรยายชั้น 6 เสีย และอยู่ในระหว่างรอซ่อม หรือห้องน้ำ โดยเฉพาะชั้น 5 และ 6 เกิดการชำรุดจากการใช้งานของนิสิตที่มีจำนวนมาก โดยที่ตัวตึกกายวิภาคศาสตร์เป็นอาคารเรียนเก่า ใช้งานมานานหลายสิบปี จึงควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาอุปกรณ์โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้เป็นประจำทุกปี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก 	
--	---	--

8. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปรจากกระบวนการจัดการความรู้ในข้อ.7)

1. **การมีส่วนร่วมของบุคคลากร:** คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ร่วมกันสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยร่วมกันนำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน รายวิชาที่ภาควิชาฯ รับผิดชอบ เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น
2. **การเปิดใจยอมรับ:** มีการยอมรับฟังความคิดเห็นจากการประเมินของนิสิตแพทย์ และจากบุคคลภายนอก รวมถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันด้วย เป็นการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงาน
3. **การจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน:** คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในภาควิชาฯ ได้จัดสรรเวลาเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) ร่วมกันได้ โดยหัวหน้าภาควิชาฯ ได้ขอให้เริ่มกิจกรรมตั้งแต่เวลา 12.00 น. เพื่อให้มีเวลารับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน และมีเวลาในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้นานขึ้น
4. **มีการสรุปวิธีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ:** จากการร่วมวิเคราะห์ข้อมูล SWOT analysis ของภาควิชาฯ ทำให้มีการกำหนดข้อควรปฏิบัติในการจัดสอบ ทั้งการสอบภาคบรรยายและภาคปฏิบัติการ ในทุกรายวิชาที่ภาควิชาฯ มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการสอน เพื่อให้บุคคลากรมี

ส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน เป็นการสร้างระบบการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

9. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐาน)

- คู่มือ
- แผ่นพับ
- โปสเตอร์
- โปรแกรมหรือระบบต่างๆ

หรือ มีการเผยแพร่ความรู้ช่องทางต่างๆ: มีบันทึกรายงานการประชุมรายงานการประชุมการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ครั้งที่ 1/60 วันที่ 28 ธันวาคม 2560 ณ ห้องประชุม A-604 ชั้น 6 อาคารกายวิภาคศาสตร์ และเผยแพร่บน website ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มศว (<http://med.swu.ac.th/anatomyth/index.php/2016-12-07-05-15-09/km-->)

10. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

- มีเวทีในการแลกเปลี่ยนพูดคุย และการแบ่งปันความรู้ ในด้านการจัดการเรียนรู้ของภาควิชากายวิภาคศาสตร์
- ร่วมกันค้นหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีในแต่ละด้าน เพื่อส่งเสริมให้คณาจารย์และเจ้าหน้าที่นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการทำงานของตนเอง

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านคิดว่าท่านบรรลุในเรื่องใดบ้าง

- การมีส่วนร่วมของบุคลากร: คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ร่วมกันสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยร่วมกันนำเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ที่ภาควิชาฯ รับผิดชอบ เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น
- มีการกำหนดและจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบริการด้านการจัดสอบแก่นิสิตแพทย์

2. ท่านคิดว่าเรื่องใดที่ไม่บรรลุ

กิจกรรมการสนทนายังไปได้ไม่สุด เนื่องจากหัวข้อ KM ที่ภาควิชาฯ กำหนดค่อนข้างกว้าง มีการใช้เวลาในกิจกรรมนี้นานเกินไป ทำให้มีการหลุดประเด็นง่าย และอาจไม่ครอบคลุมในทุกประเด็นที่ภาควิชาฯ กำหนดไว้

3. ท่านต้องการปรับขั้นตอนการทำงานใดบ้าง

การกำหนดหัวข้อ KM ของภาควิชาฯ ควรกำหนดเป็นประเด็นที่กระชับ หรือให้มีเพียงประเด็นเดียวที่ชัดเจน มีการกำหนดเวลาเริ่มและเวลาสิ้นสุดการทำกิจกรรมที่แน่นอน

4. ท่านสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาได้อย่างไร

- ในการกำหนดหัวข้อ KM ครั้งต่อไปของภาควิชาฯ ให้กำหนดประเด็นที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ที่ชัดเจน ใช้เวลาในการทำกิจกรรมไม่นานมากจนเกินไป
- นำขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบริการด้านการจัดสอบแก่นิสิตแพทย์ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

12. ข้อเสนอแนะ

- ในระดับคณะ: คณะแพทยศาสตร์ควรส่งเสริมและจัดอบรมบุคลากรทุกคน ให้มีความเข้าใจเรื่อง KM อย่างทั่วถึงกัน เพื่อให้บุคลากรสามารถนำเครื่องมือ KM ไปใช้ในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ได้แก่ ภาควิชาฯ และคณะแพทยศาสตร์ได้

- ในระดับภาควิชาฯ: ในการจัดกิจกรรม KM ควรผลักดันให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม และรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการขับเคลื่อน KM สู่อการปฏิบัติ

(รศ.ดร. วิสุทธิ ประดิษฐ์อาชีพ)
หัวหน้าหน่วยงาน